

MAGYAR KURIR

Bétsből, Aprilis' 10-dikén 1818.

Nagy Britannia.

Azon újság tikkelyre nézve, mellyet az *Austriai Beobachter* nem régen, nemelly újságlevelekben kijött erőssítéseknek megczáfolására kiadott vala (lásd a XXIII-dik és XXIV-dik Kurirt), figyelmet érdemelnek a' Londoni Ministeri Kurirnakitt következő megjegyzései is: —

„A' Párisban tartatott alkudozások, mellyek külömbkülömb Státusoknak Frantziaországhoz való (adóssági) kívánságaikat tárgyazzák, közelítenek az elvégződéshez. A' közbenjáró Hatalmasságok eltökélt módon kinyilatkoztatták, hogy minden szerfelett való kívánságokat visszavettetni akarnak. —

„A' Frantzia határoknak a' szövetséges seregektől való kiüressítettését a' miilleti, nagyon hihető, hogy ezen tekintetben az özszeszövetkezett Monarkhának özszejövetele előtt, a' melly gyaníthatólag Septemberben fog megesni, semmi meghatározott eszközök nem fognak elő vétettetni. Ezen özszejöveten a' legfontosabb tárgyak vétetődnek elő; az Európában felállittatva lévő külömbkülömb Országlások, 's azon változtatások, mellyeket néhány Státusokban a' lakosoknak karaktere 's helybéli környülállásaik megkívánhatnak, vétetnek fontolás alá, 's azon eszközökről tartatnak tanátskozások, mellyek által a' közönséges békeség megerössíthetlik, a' melynek hasznait Frantziaország, melynek illy nagy áldozatokat kelle tenni, sokkalta inkább

szivére veheti, mint akármely más országok.

„Ezen fontos tanátskozásokban a' képviseleten fundálódó Országlási módok, mint próbatételek úgy fognak fontolás alá vétettetni, a' melyből kifolyó resultatumoknak két szempontrol kell megítéltetni, úgy mint, egy felől a' thrónusoknak bátorságossátétetődésekről, másfelől a' népeknek boldogittatásokról. A' politikai Charlatánoknak (a' minden fázékba bekandikálóknak), nem fog az a' szerentséjek lenni, hogy ezen felséges özszejöveteleket megzavarhassák, melly a' népeknek ohajtásaikat nem valamelly gyűlölséges részrehajlásnak gyáva kiáltásai szerént fogja megítéltetni.“

Az Anglus Udvarnál jeles pompával inneplik a' Nagytsötörtököt minden esztendőnként. Most annak leírásával vannak tele a' Londoni újságlevelek, hogy az idén mi módon innepeltetett meg ez a' nap. Itt nem 12 szegény öreg férjfiak és aszszonyok vétetnek-fel, hanem mind két nemből annyin, a' hány esztendőt a' Király számlál. Most tehát ezen rendszabás szerént 80 férjfiat és 80 aszszonyt hívtak elő a' vendégségre. Mindeniknek különkülön egy fa tálban két tökehalat, két galótzát, 18 füstölt és 18 fris heringet, 4 fejer tzipót, és 3½ font húst tettek elejibe. Azután sert ittak fa poharakbol a' Király' egészségéért a' 160 vendégek. Adtak nékiek továbbá mindeniknek egyegy pénzes zsatskót, melyben 1 font Sterlinges (tiz forintos) bankonóta 's hasonlóképpen a' Király' 80-nadik esztendősko-

rának emlékezetére 80 pencek (kis garasok) találtattak. Adtak továbbá nékiek, tsizmát, harisnyát (strimflit) 's ruhának való posztót és gyoltsot.

Az Anglus kereskedők, minthogy most egy ideig megengedett a gabonának Angliába, 's Irlandiába való bevitettése, véghetetlen gabonát vásárolnak össze az Északi Amerikai egygyesült Státusokban. Dohány is annyi termett tavaly ezen szabad ország' földjén, hogy olly oltsó, hogy az Európai kereskedő piatzokon a' tengeri sok úti költségek mellett is, oltsóbban lehet vásárolni, mint a' honnyi dohányt. A' Hollandiai fabrikákat úgy is eltöltötte már az Amerikai dohány, hogy egyébféle nem találtatik már benne. Véghetetlen annak a' dohánynak soksága, mellyet a' Hamburgi és Brémai kereskedők Amerikában a' Németországi fábrák' számára felvásároltak: hasonlóképpen tselekedtek az Amsterdamiak, de ezek a' magok fábrák' számára, Marylandban, Virginiában, Kentuckyben, és Louisianában.

Lengyel Ország.

Sándor Orosz Császár, mint Lengyel Király, ilyen elevenítő beszéd által nyitotta ki Frantzia nyelven Mártz. 27-dikén, Warschauban a' Lengyel Diétát (a' beszédet azután Lengyel nyelven olvasta fel a' Státus-Titoknokminister): —
 „*Lengyel Királyság' Képviseleji!*
 „A' ti reménségeitek 's az én ohajtásaim betelyesítettnek. A' nép, melynek képe' viselésére hivattattatok, örvend végezetre annak a' nemzeti lételnek, mellyért az idő által megérlelt 's jónak talált intézetek kezekednek.

„Tsak a' multaknak valóságos elfelejtése tselekedheté a' ti újászülettetéseket, melly az én lelkemben azon szempillantattól fogva másolhatatlanul meghatározott, hogy azon eszközökhöz szá-

mot tarthattam, mellyek által azt munkába venni lehet.

„Tulajdon hazám' ditsössége felől buzgósággal gondoskodván, egy újabb ditsösségnek az ő számára való megszerzésén iparkodtam. Ugy vagy on igen is, hogy az Oroszbirodalom egy boldogtalan hadakozásnak következése szerént, mint a' keresztényi erköltsiség' rendelései kívánnyák, a' rosszat jóval fizetvén, néktek atyafiságosan kezet nyujtott 's azon hasznok között, mellyeket néki a' győzelem adott, feljebb egygyet sem betsült, mint azt a' ditsösséget, hogy egy vitéz 's betsületre méltó nemzetet ismét lábra állithat 's felelevenithet. Midőn én ezen munkában részt vettem, olly meggyőződésnek engedelmeskedtem, melyben megtörtént dolgok voltak meggyőző fundamentumaim. Tsak annak a' kötelességnek tettem eleget, mellyet ezen meggyőződés előmbe szabott: de a' melly éppen ezért még annyival betesebb az én szívemnek.

„A' ti országtoknak eddig fennállott elintéztetése lehetőségessé tette, hogy közvetlenül behozhassuk azt, mellyet én adtam néktek, midőn azon liberalis szerzeményeknek fundamentomait munkába vétettem, a' mellyek megszűnés nélkül szívemen feküdtek, 's a' mellyeknek hasznos befolyásaikat én isten' segedelmével mind azokra az országokra kiterjeszteni reménlem, mellyeket a' gondviselés az én kormányozásom alá bízott.

„Illy módon ti adtátok nékem kezembe azon eszközöket, hogy hazámnak (az Oroszbirodalomnak) megmutassam, mit készitek én az ő számára már régtől fogva, és hogy mi légyen az a' mit ők kapni fognak, mihelyest nállatok egy illy fontos munkának fenntartó részei, a' szükséges kifejtődésre eljutottak.

„Lengyelek! ti visszatértetek azon szerentsétlen előitéletektől, mellyek néktek illy sok szenvedéseket okoztak: már

most csak tölletek függ, hogy újaszületetésteket megfundáljátok. Ez az Oroszbirodalom' sorsához köttetett eloldozhatatlanul; minden iparkodásaitoknak ezen boldogító és oltalmazó szövetségnek megerősítésére kell intéződni. A' ti helyreállítástok közönséges kötések által határozottatott-meg, 's a' Constitúciónak Aktája által erősített-meg. Eme' kötéseknek 's ezen sarkalatos törvénynek megsérthetlensége, folyvást bizonyossá teszi Lengyelországot az ő Európai nemzetek között való rangja eránt. Ez az a' betses jó, melynek elérésére ő, a' legkegyetlenebb próbáknak kiállása között, már régtől fogva hijába törekedett.

„Munkálkodástoknak útja kinyílván áll előttetek; a' Belső Minister előttetekbe terjeszti az ország' igazgattatásának jelenvaló állapotját; tudtokra adattatnak azon törvényjavallások, mellyekből a' ti tanácskozástok' tárgyainak kell állani. Ezeknek célját lassanként előrehaladni fogó jobbitások teszik. A' Státus' finántziájában tétetődő jobbitásokra még olly világosítatás kívántatik, mellyet csak az idő és segedelem kútfejeiteknek igasságos szám-bavétele adhat az Országlószéknek. A' Constitúzionális Országlás lassanlassan a' kormányozásnak minden ágaira kiterjesztetik. A' polgári és büntető törvényhozás felől tudósíttatni fogtok. Engem' olly bizodalom táplál, hogy ti ezen tárgyat álhatatos figyelemességgel megfontoljátok, 's olly törvényeket hoztok, mellyek a' legbetsesebb jókért kezességül szolgálhatnak, milyenek, a' ti személlyetek', tulajdonaitok', 's szabadságtok' bátorsága.

„Minthogy én mindenkor nállatok nem lehetek, egy ötsémet adtam hozzátok; az én megbizott barátomat 's legifjabbkori elválhatatlan kísérőmet. Reábiztam armádátokat. Ő szorosán esmerete erántatok való célzásaimat 's gondoskodásomat; szeretettel folytatja munká-

ját. Az ólta, hogy ő ezen ditső emlékezetekkel 's vitézi tulajdonságokkal illy gazdag armádának fő vezérlője, ez, az ő iparkodásai által azon rend- és módtartási tökéletesülésben is arra a' grádusra lépett, melyre a' békesség' idején eljutni lehet, 's melly a' katonát a' maga tulajdon határoztatására elkészíti.

„Az én személlyetem, legérdemesebb *Veteranusailoknak* egygyike viseli köztetek. Zászlóitok alatt öszülvén-meg 's győzedelmeiteknek és szerentsétlenségeiteknek mindenkori társalévén, ő soha meg nem szünt jó indulatjának bizonyosságait mutatni a' haza eránt. Hogy jól választottam, már megmutatta a' tapasztalás.

„Maglehet, hogy azok a' szenvedések, a' mellyek miatt nem ok nélkül sohajtoztatok, iparkodásom mellett is még eddig nem mind orvosoltattak-meg. De ez a' dolgoknak megváltozhatatlan folyamata. A' jóhoz csak lassanlassan, 's a' tökéletességhez éppen nem lehet eljutni az emberi gyengeségnek.

„Lengyel Királyság' Képviselőji! Emelkedjétek-fel a' ti határozástoknak tejejére. Ti arra vagytok hivattatva, hogy Európának, melly a' maga szeméit reátok függesztette, egy nagy példát mütassatok.

„Mütassátok - meg a' vélettek egygyüttelő embereknek, hogy azok a' liberális intézetek, mellyeknek örökre megszenteltetett princípiumait azokkal a' felforgató tudományokkal, mellyek a' mi időnkben a' társasági rendet igen rettenetes állapottal fenyegették vala, némelly emberek feltserélni iparkodnak, nem valamelly veszedelmes szemfényvesztések légyenek: de sőt inkább, ha egyenességgel vétetnek munkába, 's mindeneknek felette, ha a' megtartó 's az emberiségnek jóvára célzó, tiszta iparkodással vezéreltetnek, a' jó rendel tökéletesen megegygyeznek, 's ezzel egygyütt a' nemzetek valóságos boldogságát

előmozditják. Tölletek függ, hogy ezt a' nagy és hasznos igazságot bebizonyítsátok. Uralkodjanak tehát tanátskozássaitokban az egygyesség és egygyetértés! Méltóság, tsendesség, és magatok' mérséklése bélyegezze vetekedéseiteket!

„Egyedül tsak a' haza eránt viseltető szeretet által vezéreltetvén, nyilatkoztassátok ki vélekedéseiteket; tegyétek függetlenné azokat minden megkülönözött vagy kiszorító haszonkereséstől; mondjátok ki azokat együgyüen és egyenesen 's tegyétek félre azokat a' tsábító mesterségeket, a' mellyek által magát egy jó Orátor igen könnyen elragadtatni engedí.

„Ne hagyjon-el végezetre benneteket az az atyafiságos barátság, mellyet az isteni Törvényadó minnyájunknak elejébe írt.

„Illy módon fogja a' ti gyűléstök érdemessé tenni magát a' haza' megelégedésére 's arra a' köztiszteletre, melyhez egy gyülekezetnek mindenkor számot kell tartani, valamikor egy szabad nemzetnek képviselőji azt a' felséges karaktert, mellyel felruháztatva vannak, meg nem tagadják.

„Státus' fő tisztviselőji, Senátorok, tartományok' küldöttjei, és Deputatusok! Kinyilatkoztattam előttetek gondolataimat; megmutattam kötelességeiteket.

„A' ti munkáitok ezen első gyűlésben meg fognak engem' tanítani arra, hogy mit várhasson a' haza valamint ő eránta való hajlandóságtoktól úgy erántam viseltető jó gondolkozástoktól, és, hogy valyon én, a' magam határozásaihoz hűséges maradván, azt, a' mit érettetek már megtettem, még jobban is kiterjeszthessem - é?

„Adjunk hálát annak, a' ki tsak egyedül bír azzal a' hatalommal, hogy a' Monárkhákat megvilágosítsa, a' népek között atyafiságot kössön, 's a' békességnek

és egymás' szeretésének ajándékait reájok kitöltse.

„Hivjuk segítségül ötöt, hogy munkáinkat áldja-meg és tegye sikeressé!

Roma és Nápoly.

Végezte az ezen Udvarok közt felállított Concordatának: —

XVII) Tzik. Az úgynevezett Monte Frumentario (a' Gazdálkodó Banko) az az, a' megüressedett Püspökségek, Apáturságok, 's egyéb Prébendák jövedelmeinek gazdasága, eltöröltetik. Mihelyest a' megyéknek új határok közzé való vétettetése elvégeztetett, tüstént mindenikben megyés gazdálkodás állittatik fel, mellyek közzül mindenik, minden harmadik esztendőben a' Püspöki Káptalan által vokok' többsége szerént újra választatandó két Kánonokokból, 's egy Prokurátorból fog állani, kit ő Felsége nevez ki. Minden megyebéli gazdálkodásnál a' Püspököt vagy pedig annak Generális Vikáriusát, a' Székek megüressedésekor pedig a' Káptalani Vikáriust illeti az előlülés. Az Ordinarius, és Király ő Felsége a' maga Ministere által, egygyütt való tanátskozással, az említett jószágokból a' Székek üressen léte alatt begyülő jövedelemnek felét, az Egyházaknak, ispotályoknak, Seminariumoknak szükségükre, a' szegényeknek felsegíttetésekre, 's egyéb kegyes czélokra fordítják: felét pedig a' kineveztetendő Püspök' számára tartják-meg. Az a' még fennálló Kir. Rendelés, melynek ereje szerént a' Püspöki jövedelemnek és prébendáknak egyharmad része, *terzo pensionabile* nevezett alatt, a' feljebbnevezett Monte Frumentariónak gondviselőjénél letétetett, a' jelenvaló tzikkely által eltöröltetik: de a' nélkül, hogy a' mostani penziónátusok mostani penzióikat elveszessék. Az olyan Püspökségekre 's egyéb prébendákra való nevezéskor,

mellyek a' Királyt illetik, a' penzióknak fenntartatása az Egyházi törvényekkel megegyezőleg, tovább is fenn áll. Azok, kiknek ő Felsége ilyen penziókat rendel, a' Szent Széktől Apostoli Bullákat kapnak, mellyeknek erejek szerint, penziójikat egész életükben birhatják. A' penziósnak halála után megszabadúl a' Püspökség vagy egyéb prébenda ezen penziófizetésnek terhétől. — XVIII) Tzik. Pápa ő Szentsége örökre fenntart magának ezen országban néhány még közelébből meghatározatandó Püspökségekre 's Apáturságokra való, esztendőnként két ezer Dukatira telő summából álló penziókat, mellyeket ő Sz. ge és az utánna következő minden időbéli Pápák a' Szentegyház' Státusai- ból való alattvalóknak adhat. — XIX) A' két Siciliai Királyságban azon Prebendák és Apáturságok, mellyeknek jövedelmek vagy egészen vagy egy részint Romában vagy a' Szentegyház' Státusainak más egyéb részeikben, papi személyeknek, néhány templomoknak, Collégi- umoknak, Klastromoknak 's egyéb kegyes Intézeteknek adattatva vannak, még tovább is ezeknél maradjanak. — De ezen Rendelés telyességgel ne illesse azon Pré- bendákat és Apáturságokat, a' mellyek Kir. Patronátussal birnak, és azokat, mellyeknek javaik már elidegenítették. — XX) Tzik. Az Érsekek és Püspökök a' magok pásztori hivatalának az Egyhá- zi törvények szerint való gyakorlására tökéletes szabadságot kapnak. Ők, az Egy- házi veszekedést 's kiváltképpen a' há- zosságot illető dolgokat, mellyek a' Trienti Concilium 24 dik ülésének 12- dik Törvénye szerint (Can. 12. Sess. 24) az Egyházi ítélőszék' elejébe tartoznak, a' magok Törvényszékeik által vizsgáltat- ják 's ítéltetik-meg. Azon papokat, a' kik megfenyittetést érdemelnek, vagy a' kik tisztességes 's a' magok rendjéhez és méltóságokhoz illő ruházatot nem vi-

selnek, a' Trienti Conciliumban meg- határozatott vagy egyéb olyan bünteté- sekkel büntethetik, a' milyeneket magok illendőnek lenni találnak, tsak a' *Canonica recursus* köteleztetvén fenntarta- ni, 's a' Seminariumba vagy a' szerzet' házába zárhatják; sőt más egyéb hívőket is, kik a' papi törvényeket 's szent Ca- nonokat által hágják, *Censura* alá vet- hetik. Szabadságokban fog állani, hogy megyéjokban 's *ad limina apostolorum*, vizsgálódásokat tegyenek, és *Megyés Synodusokat* tartsanak; hogy a' papi dol- gokban a' magok kötelességeikkel me- gegyezőleg az alájok tartozó megyebéli papokkal és néppel szabad közösülést tar- tsanak-fenn; hogy Egyházi dolgokat il- lető utasításokat 's rendelkezéseket szabadon adhassanak-ki; 's ha az Egyház, a' Stá- tus', és Nép' java kívánnyák, közönsé- ges könyörgéseket 's egyéb ájtatossági munkákat rendeljenek. Egyéb fontosabb esetek a' Pápa' elejébe tartoznak. — XXI) Tzik. Az Érsekek és Püspökök azon Klé- rikusokat, kiket a' magok megyéjekben szükségeseknek vagy hasznosoknak fognak itélni, a' rendszabásokkal megegyező elő-megvizsgáltatás után, és ha szükséges Patrimoniális vagy Canonioai Titulussal birnak a' szent hivatalra felvehetik ugyan; de e', mellett azon előre való vigyá- zással 's rendszabásokkal élni el ne mű- lassák, mellyek a' b. e. XV-dik Ger- gely Pápa' 1623-ban Jul. 1-ső napján tett végzésében 's azon 1741-dik eszten- dőbéli egygyezésnek 4 dik, 's illy titulu- sú fő-darabjában: *Requisiti de Promo- vendi*, találtatnak, a' melly előrevaló vigyázásokon 's rendszabásokon itt legkis- sebb sérelem is nem tétetik. Hogy pe- dig a' papi személyek a' mostani drága időben a' szükséges eleségre nézve szük- séget ne szenvedjenek, az Érsekek és Püspökök ezen Egygyezésnek közönséges- sítetése után, azon személyeknek, ki-

ket a' szent Felvétetésre Patrimonialis titulussal elő bortsátnak, az ő élelmekre kivántató fekvő jószágoknak jövedelmét olly módon megvizsgáltassák, hogy a' meghatározatandó summa sem ötvennél kevesebb se' nyoltzvannál több ne legyen. De minthogy a' tapasztalás megmutatta, hogy ezen országban a' sz. Felvétetésre előállítatandó Klérikusok, ravaszság 's tsalárdság által, vagy költött, vagy pedig zálogosítással 's egyéb tartozásokkal terhelt jószágokat adtak-fel, melynek az a' következése, hogy némelly papi személyek a' felszenteltetés (ordinatio) után, szükséges eleség' dolgában fogyatkozást szenvednek: erre nézve, hogy ezen visszaélések eltávoztassanak 's a' valóság kitessék, az az úgy nevezett *pertinentia* (jószág) 's ennek minden elzálogosítástól való szabad volta, a' melly jószágot a' szent Felvétetésre előbortsáttatandó személy, patrimonialis titulusképpen bemutat, törvényesen bizonyítottassék be; melly végre a' Püspöki Cancellariák ezen jószágról 's ennek szabad voltáról a' tartománybéli világi tiszti kartól törvényes bizonytságot kérni köteleztetnek, 's az ezt ő tőlök meg nem tagadhatja. Ha pedig mise vagy egyéb papi prébenda titulussal bortsáttatnak szent Felvétetésre a' Klérikusok, illy esetekben, ha egy ilyen prébendának esztendőnként való jövedelme a' feljebb említett megyés taksát fel nem éri, ök egyéb, minden teréhtől szabad jószágnak jövedelméből még annyit beadni köteleztetnek, a' mennyi az említett taksának kipótolására kivántatik. Kivétetnek innét azon megyék, mellyekben a' patrimonialis taksa már valamelly Püspöki rendelés által feljebb vitetett, a' melly tekintetben semmi változásnak nintsen helye. — XXII) Tzik. A' Szen Székhez való appellálás szabad. — XXIII) Tzik. A' Püspököknek, papoknak, és népnek a' papi dolgokra

és a' Szentegyházat illető tárgyakra nézve, a' Szent Székkel való közösülése tökéletesen szabad, melyhezképpest az úgynevezett *Licet a scriber e r o i* szolló Circularék, Törvények, és Dekretumok eltöröltetnek. — XXIV) Tzik. Valamikor az Érsekek és Püspökök az országban már bennlévő vagy még behoztatandó, már kinyomtatott, vagy még kinyomtatódó könyvekben a' Szentegyház tudományával vagy a' jó erköltsökkel valami ellenkezőt találnak, az Országlószerék az ilyen könyveknek elterjedését meg nem engedi. — XXV) Tzik. A' papi törvényes dolgokra ügyelő *Mr. Delegatus* eltöröltetik. — XXVI) Tzik. Az Udv. pap' Cancellariájának törvénytörvényes jussa azon határok között tartattatik, mellyek néki a' b. e. XIV. dik *Benedictus* nak, így kezdődő Constitutziója: *Convenit*, 's ugyan az ő későbbi *Motuproprio* ja által kiszabattattak. — XXVII) Tzik. A' Szentegyház' tulajdona a' maga' birtokaiban és szerzeményeiben, szent és megsérthetetlen. — XXVIII) Tzik. Azon hasznokat, mellyek ezen Egygyezésből a' Religióra 's a' Szentegyházra háromlanak, 's a' *Ferdinandus* Király eránt való különös jó indulatjának megbizonyítására, azt az elsőségi just adja néki 's ő utánna a' két Siciliai Királyság' thrónusára következő Uralkodóknak, Pápa ő Szentsége, hogy minden időben mind azokra a' Székekre Érsekeket és Püspököket nevezhessenek ki azon méltó és alkalmas papi személyek között, kik a' Szentegyházi törvények által meghatározott tulajdonságokkal birnak, a' melly Székekre való nevezési jussal ő Felsége mind ez ideig nem birt, melyhezképpest azonnal, hogy ezen Egygyezésnek megérössítettése véghez ment, ő Szentsége ezen Adományról szolló Apostoli levélnek expedialtatását megrendeli. Ő Felsége azokat, kiket kinevezett

ő Szentségének az illendő idő alatt bejelenté, hogy 'reájok nézve az a' Szentegyházi törvényekkel megegyező rendszabások elintéztessenek, 's hogy vélek a' Szentegyház' törvényei szerént való betétel, a' szokott módok és formák szerént véghez vitetődjék. Addig azonban míg illy módon be nem tételnek, magokat azon Egyházaknak, mellyek nékiek határozattak, kormányozásába semmiképpen nem avathatják. — XXIX) Tzik. Az Érsekek és Püspökök ilyen kifejezésekből álló hitet tesznek-le az ő Kir. Felsége' kezébe: — „Az Istennek szent Evangéliumára esküszöm és ígérem, hogy ő Felségéhez hűséges és engedelmes leszek; esküszöm továbbá, hogy magamat semmi olyan egygyetértésbe nem avatom, semmi olyan tanátskozásba meg nem jelenek, és sem benn az országban sem azonkívül semmi gyanus öszszetsatolódást nem tartok, melly a' közönséges tsendeséget veszedelmeztethetné; és ha valami olly célzás, melyből a' Státusra valami kár háromolhatna, tudtomra esik, azt ő Felségének megjelentem. — XXX) Tzik. Minden papi dolgok, mellyek felől ezen tzikkelyekben semmi emlékezet nem tétel, a' fennálló Szentegyházi fenyték szerént intéztetnek-el: hanem, ha tsakugyan elő találná magát még valamely nehézség adni, fenntartják ő Szentsége és ő Felsége az azeránt való további egygyetértést. — XXXI) Tzik. A' jelenlévő Egygyezés mind azoknak a' törvényeknek, végzéseknak, 's rendeléseknek helyét elfoglalja, mellyek a' két Siciliák' országában, a' Religiónak dolgaira nézve eddig közönségessé tételtek. — XXXII) Tzik. Minthogy az ő Felsége' nevében ő Szentségének elejébe terjesztetett az,

hogy az 1741-dik esztendőbéli Egygyezés, a' keskeny tengeren innen lévő Egyházaknak szükségükre, 's az ellenséges beütésből következett inségeknek megorsoltatásokra, nem volna elégséges; továbbá, hogy a' keskeny tengeren túl lévő Egyházakról is, mellyek az említett Egygyezés alá befoglaltatva nintsenek, gondoskodni, szükséges volna; 's hogy végezetre, minekutánna a' túl és innen lévő tartományok már most egy Királysággá formáltatva lévén, az egész ország-béli minden Egyházakra nézve egyenlő rendszabásoknak kell felállítatni: erre nézve a' jelenlévő Egygyezés mint két félnek helybehagyásával a' feljebb említettöknek, melly ez ideig fennállott, helyébe tételtek. — XXXIII) Tzik. Megígérik egymásnak az egygyező részek magokra és az utánnokkövetkezőkre nézve, hogy mindent, a' mi felett ezen tzikkelyekben megegyyeztek, szentül megtartanak. — XXXIV) Tzik. A' jelenlévő Egygyezésnek megerössített Aktája Romában legfeljebb is 14 napok alatt kitseréltetik. — XXXV) Tzik. Megegyvén ezen Egygyezésnek megerössítettése, annak végrehajtatása két meghitt emberekre bizattatik, kiknek egygyikét ő Szentsége másikat ő Felsége nevezik-ki, és a' kiknek e' végre mind két részről megkívántató telyes hatalommal fel kell ruháztatni. Melynek bizonyosságául a' feljebb említett telyes hatalmú Biztosok a' jelenlévő Egygyezést aláírták és arra önnön petsétjüket reá ütötték.

Költ *Teracinában* Febr. 16-dikán
1818-ban —

Kardínális *Consalvi Ercole*.
Gav. *Luigi de Medici*.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —
Apr. 7-dikén 269 $\frac{7}{8}$ — 8-dikán 269 — 9-dikén 269 $\frac{5}{8}$ — forintot.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

E r d é l y b ö l .

A' Mező Sámsondi Urodalomhoz tartozó Rütsi jószágnak egy nevezetes jóvedelmét teszi az azon tartományon lefolyó szép tóra Gróf Rhédei Ferentz úr által különös szép mesterséggel épített malom — melly midőn felépült, a' körül belőllevő Uraságoknak és utazóknak nézéseket méltán magára vonta. — Egyedül való Fő Építő Mestere maga az építés mesterségét igen jól értő Gróf, mellynek Tanuja a' Sámsondi pompás Istálló, lovagló Szála és megújított pompás Palota. Éppen akkor volt szerentsém nekem is ezen szép és nagy hasznú malmot megvi'gásni midőn a' tavalyi elfelejthetetlen szük időben megindított és a' háláadó könyörgések mellett felszenteltetett. — Melly alkalmatosságra megjelentek a' környéknek lakossai és a' Grófnak jó barátjai, tisztelői, kiket a' Gróf a' könyörgés és háláadó szép tzeremónia végben végben megvendégelt — ezen Isteni tiszteleten jelen volt a' Reformatus Pap, Tisztelendő Aszalos János úr, kinek fontos beszéde és különös szép háláadó könyörgése felemelte a' szíveket az Egek Urához — mellette állottanak a' Catholicus Tisztelendő Plébánus Ur — és a' két Oláh Religióknak Papjai és Kántorai. — A' jó szívű Gróf és Grófné két hónapi vámot, a' szegényeknek és éléhezetteknek adatni, és egy hónapig vám nélkül örölni megparantsolák. —

Ezen malomnak exactitudoja megérdemli, hogy kihirdetessék azon malombirtokosokra nézve, kiknek az álló vizeken malmok vagyon, hogy mi módon kellessék a' malmot 's annak canálissait úgy építtetni, hogy fél annyi sőt harmada vízzel is a' malomnak a' legnagyobb szárazságban is elég vize vagyon; a' vámrá nézve pedig olyan Decimátort talált-ki a' Gróf Ur, melly accrate magától ve-

szi-ki a' vámot — és midőn a' búzát felöntik a' garatba, továbbá a' buzához sem a' molnár, sem az örlő nem nyúlhat — mellyet legnevezetesebben lehet minden malmos Uraságoknak recommendálni — mellynek mivólta okozza, hogy még maig is messze helyekről jönnek a' garatnak megnézésére; melly találmány olly simplex, hogy akár melly kitsiny malomra lehet aplicálni — 's legfellyebb 3 Rhforint költségbe kerül, és éppen ezért kívántam én is ezen hasznos találmányt közönségessé tenni. — Sokaknak kérésekre megígérte a' Gróf, hogy a' Rajzolatját is közölni fogja a' publicummal.

Nem álhatom meg, hogy ezen Ceremoniának vége lévén Gróf Rhédei Ferentz Fő Strázsamester Ur minnyájunkat invitála tartandó Menyezőjibe, melly is végben menvén, legnagyobb gyönyörűséget okozott az, hogy a' nagy lovagló Szálába 250. személyre terített asztal lévén, maga szolgáló emberei minden gyermekeivel, és a' körül belől való éléhezett szegények leülvén, minden személynek az igen jó szívű Gróf és Grófné egy egy kenyeret adattanak — és ezen kívül ételt italt 's a' mellé is kenyeret — kiknek is kedvek ereszkedvén örömmel kiabálták a' magok nemzeti nyelveken: — „az Isten éltesse a' mi jó Urunkat és következendő Aszszonyunkat Gróf Rhédei Ferentz Urat, és Gróf Tódalagi Kristina Aszszonyt! Ennek utánna a' Grófi Lakadalmi Ceremonia is elkezdödvén estvére kelve, az egész Épület, Udvari Templom, Lovagló Szála, és a' Torony, a' szép kertnek spallérjai és mulató házak ki voltanak világosítva. — Öröm kiáltások között elvégződévén az éjtzaka, hajnal felé kiki a' maga nyugodalmára elment illy kiáltással: — „Éltesse az Isten a' jó szívű Grófi Párokat!“ — 's tsak a' két Pyramisok maradtanak világolva, egyebek elaludtának. —